

แผนการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกของประเทศไทย (National Avian Influenza Surveillance Plan) ปี 2553

กลุ่มสัตว์ปีก	สถานะของฟาร์ม/ สถานที่เลี้ยง	การเฝ้าระวังทางอาการ	การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ		หลักเกณฑ์การสุ่ม ตัวอย่าง	
			เก็บ Cloacal swab			เก็บ serum
			ระหว่างการเลี้ยง	ก่อนเคลื่อนย้าย		
1) สัตว์ปีกในระบบ compartment	1.1 ฟาร์มที่อยู่ระหว่างการรับรองสถานภาพปลอดโรค	<p>- บุคลากรในฟาร์มสังเกตอาการสัตว์ปีกเป็นประจำทุกวัน พร้อมบันทึกอัตราป่วยตายไว้ที่หน้าโรงเรือนเพื่อเตรียมให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ตรวจสอบได้ตลอดเวลา ซึ่งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จะสุ่มเข้าตรวจสอบเป็นประจำ หากพบสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติคล้ายโรคไข้หวัดนกให้แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทันที</p> <p>- เมื่อเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ตรวจพบหรือได้รับแจ้งว่ามีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติให้เข้าดำเนินการสอบสวนโรคเบื้องต้นทันที พร้อมเก็บตัวอย่างซาก 2-5 ตัว ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการควบคุมตามมาตรการที่กำหนดทันที พร้อมทั้งรายงานไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นลำดับต่อไป</p>	<p>- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 5 โรงเรือน/ฟาร์ม จำนวน 20 ตัว/โรงเรือน (หากไม่ถึง 5 โรงเรือน ให้เก็บทุกโรงเรือน)</p> <p>- ทุก 6 เดือน โดยฟาร์มสัตว์ปีก เนื้อกำหนดช่วงเดือนที่เก็บตัวอย่างเอง ในกรณีสัตว์ปีกพันธุ์กำหนดให้เก็บเดือน มิ.ย. และธ.ค. ของทุกปี</p>	-	<p>- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 5 โรงเรือน / ฟาร์ม จำนวน 20 ตัว / โรงเรือน (หากไม่ถึง 5 โรงเรือน ให้เก็บทุกโรงเรือน)</p> <p>- ทุก 6 เดือน โดยสัตว์ปีกเนื้อให้เก็บในรุ่นการผลิตถัดไปจากรุ่นที่เก็บ cloacal swab ในกรณีสัตว์ปีกพันธุ์เก็บเดือนก.พ. และส.ค.ของทุกปี</p>	<p>- ค่าประมาณความชุกของโรค 20%</p> <p>- ค่าความเชื่อมั่น 95%</p> <p>- หน่วย : ฟาร์ม</p>

กลุ่มสัตว์ปีก	สถานะของฟาร์ม/ สถานที่เลี้ยง	การเฝ้าระวังทางอาการ	การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ		หลักเกณฑ์การสุ่ม ตัวอย่าง	
			เก็บ Cloacal swab			เก็บ serum
			ระหว่างการเลี้ยง	ก่อนเคลื่อนย้าย		
1.2 ฟาร์มปลอดโรค	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.1	ไม่เก็บตัวอย่าง cloacal swab	-	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 5 โรงเรือน / ฟาร์ม จำนวน 20 ตัว / โรงเรือน (หากไม่ถึง 5 โรงเรือนให้เก็บทุก โรงเรือน) - ทุก 6 เดือน โดย สัตว์ปีก เนื้อให้ เกษตรกรกำหนดช่วง เดือนที่เก็บตัวอย่าง เอง ในกรณีสัตว์ปีก พันธุ์เก็บเดือนก.พ. และส.ค.ของทุกปี	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฟาร์ม	
1.3 พื้นที่กักกันของ ฟาร์มในข้อ 1.1 และ 1.2 รวมถึง พื้นที่กักกันของโรง พักไข่	- เกษตรกรสังเกตอาการสัตว์ปีก หากป่วยตายผิดปกติแจ้งเจ้าหน้าที่ ปศุสัตว์ทันที - เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ อาสาปศุสัตว์ อาสาสมัครสาธารณสุขเข้า ตรวจสอบเป็นประจำ หากพบสัตว์ ปีกป่วยตายเข้านิยามโรคไขหวัดนก เก็บตัวอย่างซาก 2-5 ตัว ส่งตรวจ ทางห้องปฏิบัติการและควบคุมโรค ทันที	- พื้นที่กักกันละ 20 ตัว โดยสุ่ม 4 ครีวเรือนหรือ ฟาร์ม / พื้นที่กักกัน จำนวน 5 ตัว/ครีวเรือน หรือฟาร์ม (หากมีไม่ถึง 4 ครีวเรือนหรือฟาร์มให้ เก็บทุกครีวเรือนหรือ ฟาร์ม) - ปีละ 2 ครั้ง เดือนมิ.ย. และธ.ค.ของทุกปี	-	- พื้นที่กักกันละ 20 ตัว โดยสุ่ม 4 ครีวเรือนหรือฟาร์ม/ พื้นที่กักกัน จำนวน 5 ตัว/ครีวเรือนหรือ ฟาร์ม (หากมีไม่ถึง 4 ครีวเรือนหรือฟาร์มให้ เก็บทุกครีวเรือนหรือ ฟาร์ม) - ปีละ 2 ครั้ง เดือน ก.พ.และ ส.ค.ของทุกปี	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : พื้นที่กัก กัน	

กลุ่มสัตว์ปีก	สถานะของฟาร์ม/ สถานที่เลี้ยง	การเฝ้าระวังทางอาการ	การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ			หลักเกณฑ์การสุ่ม ตัวอย่าง
			เก็บ Cloacal swab		เก็บ serum	
			ระหว่างการเลี้ยง	ก่อนเคลื่อนย้าย		
2) ฟาร์มที่ได้รับรอง มาตรฐานฟาร์ม	2.1 ฟาร์มสัตว์ปีก เนื้อ	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.1	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 20 ตัว/ฟาร์ม ให้กระจายทั่ว ฟาร์ม - ทุก 6 เดือน โดย ฟาร์มเป็นผู้กำหนดช่วง เดือนที่จะเก็บตัวอย่างเอง	-	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฟาร์ม
	2.2 ฟาร์มสัตว์ปีก พันธุ์และสัตว์ปีกไข่	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.1	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 20 ตัว/ฟาร์ม ให้กระจายทั่ว ฟาร์ม - ทุก 6 เดือน ในเดือน มิ.ย.และธ.ค.ของทุกปี	-	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฟาร์ม
3) ฟาร์มที่ไม่ได้ รับรองเป็นฟาร์ม มาตรฐาน	3.1 ฟาร์มสัตว์ปีก เนื้อ	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.1	-	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 20 ตัว/ฟาร์ม ให้กระจายทั่ว ฟาร์ม - ทุกครั้งก่อนการ เคลื่อนย้าย 8-10 วัน	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฟาร์ม
	3.2 ฟาร์มสัตว์ปีก พันธุ์และสัตว์ปีกไข่	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.1	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 20 ตัว/ฟาร์ม ให้กระจายทั่ว ฟาร์ม - ทุก 6 เดือน ในเดือน มิ.ย.และธ.ค.ของทุกปี	- ทุกฟาร์ม โดยสุ่ม 20 ตัว/ฟาร์ม ให้กระจายทั่ว ฟาร์ม - ทุกครั้งก่อนการ เคลื่อนย้าย 8-10 วัน	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความ ชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฟาร์ม

กลุ่มสัตว์ปีก	สถานะของฟาร์ม/ สถานที่เลี้ยง	การเฝ้าระวังทางอากาศ	การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ			หลักเกณฑ์การสุ่ม ตัวอย่าง
			เก็บ Cloacal swab		เก็บ serum	
			ระหว่างการเลี้ยง	ก่อนเคลื่อนย้าย		
4) สถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกพื้นเมืองหรือไก่ชนหรือสัตว์ปีกสวยงามที่มีระบบป้องกันโรค**	- สถานที่เลี้ยงรับรองระบบป้องกันโรค	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.3	- สุ่มเก็บ cloacal swab สัตว์ปีก 10 ตัว/แห่ง (หากมีไม่ถึง 10 ตัว ให้เก็บทุกตัว) - ทุก 6 เดือน ในเดือน มิ.ย.และธ.ค.ของทุกปี	-	- สุ่มเก็บ serum สัตว์ปีก 10 ตัว/แห่ง (หากมีไม่ถึง 10 ตัว ให้เก็บทุกตัว) - ทุก 6 เดือนในเดือน ก.พ.และส.ค.ของทุกปี	- ค่าประมาณความชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย: สถานที่เลี้ยง
5) สัตว์ปีกที่เลี้ยงปล่อยบริเวณบ้าน (Back yard) รวมถึงสัตว์ปีกที่เลี้ยงไม่ เป็นลักษณะฟาร์ม	- สัตว์ปีกพื้นเมืองหรือไก่ชนที่ไม่ผ่านการรับรองระบบป้องกันโรค - สัตว์ปีกอื่นที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มและไม่ผ่านการรับรองระบบป้องกันโรค	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.3	- *** เลือกตำบลเสี่ยงเพื่อเก็บตัวอย่างในทุกหมู่บ้านของตำบลเสี่ยงโดยสุ่มหมู่บ้านละ 4 ครัวเรือน ๕ ตัว - ทุก 6 เดือน ในเดือน ม.ค.และก.ค. ของทุกปี	- สุ่มเก็บ 10 ตัว/ครัวเรือน (หากไม่ถึง 10 ตัว ให้เก็บทุกตัว) - ทุกครั้งก่อนการเคลื่อนย้ายไปท้องที่ต่างจังหวัด 8-10 วัน	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความชุกของโรค 20% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : หมู่บ้าน : ครัวเรือน (กรณีเคลื่อนย้าย)
6) เป็ดไล่ทุ่ง	-	ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1.3	- สุ่มเก็บทุกฝูง ๖๐ ตัว - ทุก 6 เดือนในเดือน ม.ค.และก.ค. ของทุกปี	- สุ่มเก็บ 60 ตัว/ฝูง - ทุกครั้งก่อนการเคลื่อนย้ายไปยังท้องที่ต่างจังหวัด 8-10 วัน	← ไม่เก็บตัวอย่าง serum →	- ค่าประมาณความชุกของโรค 5% - ค่าความเชื่อมั่น 95% - หน่วย : ฝูง

หมายเหตุ

การเก็บ cloacal swab ใช้วิธี Pool sample โดย 5 cloacal swab คิดเป็น 1 Pool sample

** กรณีสัตว์ปีกพื้นเมืองหรือไก่ชนหรือสัตว์ปีกสวยงามที่ไม่สามารถเก็บ serum ได้ ให้เก็บตัวอย่างซากอย่างน้อย 2 ตัว

*** โครงการเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनกเชิงรุกแบบบูรณาการ (X-ray)